

Бойчук І. Впровадження нових технологій навчання у професійній підготовці фармацевтів у коледжі / І.Бойчук // Актуальні проблеми професійно-педагогічної освіти та стратегії розвитку : [зб. наук. праць] / за заг. ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2006. – С. 66–68.

Ірина Бойчук,
здобувач кафедри педагогіки
Житомирського державного університету імені Івана Франка,
Науковий керівник – проф. С.С. Вітвицька
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАРМАЦЕВТІВ У КОЛЕДЖІ

У вересні 2005 року між Національним фармацевтичним університетом (м. Харків) та Житомирським базовим фармацевтичним коледжем ім. Г.С.Протасевича створено навчально-науково-виробничий комплекс з метою реалізації ступеневої освіти у підготовці фахівців фармацевтичної галузі. У зв'язку з тим, що Національний фармацевтичний університет входить до переліку навчальних закладів по проведенню експерименту з впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП) в коледжі розпочато підготовку бакалаврів фармації саме за такою системою навчання.

Відповідно наказів МОН України від 23.01.2004 р. № 48 «Про проведення педагогічного експерименту з запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу» та МОЗ України від 22.03.04 р. № 148 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої медичної та фармацевтичної освіти» в коледжі насамперед було:

- розроблено Тимчасове положення про організацію навчального процесу за кредитно-модульною системою та Положення про рейтингову систему оцінювання знань, вмінь та навичок студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання;
- складено робочий навчальний план з розрахунку на три роки навчання бакалаврів, що містить 180 кредитів ECTS.

Один навчальний рік триває 40 тижнів і включає 60 кредитів. Навчальний час за три роки – 6480 годин. Робочий навчальний план на один навчальний рік має чотири залікових кредити, кожний по 10 тижнів: 9 – навчальні тижні, 1 – тиждень підсумкового модульного контролю;

- складено проекти типових навчальних програм з дисциплін першого року навчання відповідно наказу МОЗ України № 492 від 12.10.2004 р. «Про внесення змін та доповнень до Рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін», особливість яких полягає в структуруванні програмного матеріалу на модулі, змістові модулі.

Програма має таку структуру:

1. Пояснювальна записка.
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.
3. Зміст програми. Навчальна програма складається з окремих модулів, кожен з яких містить певну кількість залікових одиниць ECTS (кредитів).
4. Тематичний план лекцій з дисципліни (за модулями).
5. Тематичний план практичних (лабораторних, семінарських) занять (за модулями).
6. План практичної підготовки.
7. Тематичний план самостійної роботи студентів (за модулями).
8. Перелік питань для підсумкового контролю. Якщо дисципліна включає кілька модулів, необхідно скласти окремі переліки для кожного модуля та для дисципліни в цілому.
9. Форми контролю.
10. Перелік навчально-методичної літератури, який включає підручники, посібники, методичні розробки тощо.

Детальний зміст тем за видами занять, поєднання їх у змістові модулі, відомості про форми поточного та модульного контролю міститься у структурованій робочій навчальній програмі з дисципліни, яка розробляється викладачами циклової методичної комісії та використовується для планування навчальних аудиторних занять, консультацій та самостійної роботи студентів;

- розроблено критерії оцінювання знань та вмінь студентів за рейтинговою багатобальною шкалою з кожної дисципліни;
- складено графік контрольних заходів, який включає різні види модульного контролю: модульну теоретичну контрольну роботу, захист практичного модуля, захист лабораторного модуля тощо.

Оцінювання успішності студентів з конкретної дисципліни передбачає оцінювання поточної навчальної діяльності та підсумковий модульний контроль, що і складає оцінювання конкретного модуля. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні кожного модуля – 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю – 80 балів. Таким чином, обирається співвідношення між результатами оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового модульного контролю 60% і 40%.

Вага кожної теми в балах в межах одного модуля має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначається кількістю тем у модулі.

Мінімальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні модуля для допуску до підсумкового контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3» на кількість занять у модулі.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, прийнятої у коледжі з обов'язковим переведенням оцінок у національну шкалу та шкалу ECTS:

Національна шкала	Шкала ECTS	Рейтингова оцінка, бали
5 – відмінно	A – відмінно	180–200
4 – добре	B – дуже добре	166–179
	C – добре	150–165
3 – задовільно	D – задовільно	134–149
	E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	120–133
2 – незадовільно	FX – незадовільно	70–119
не допущений	F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	1–69

Підсумкова оцінка з дисципліни виводиться як середнє арифметичне рейтингових оцінок за кожний модуль з дисципліни.

Рейтинг студента – це порядкова позиція студента в групі та на курсі, який визначається в кінці семестру. Дає право на іменні стипендії, переходу з контрактної форми навчання на вакантні місця державного замовлення.

Модульно-рейтингова система є комплексною системою і враховує не тільки результати процесу навчання, а й інші складові діяльності студента: участь в олімпіадах, конкурсах, підготовка доповідей на студентських науково-практичних конференціях тощо. В основі рейтингової системи оцінювання лежить поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність за певний період навчання.

З досвіду застосування модульно-рейтингової системи оцінювання, можна визначити її особливості:

- рейтингова система оцінювання успішності навчання та визначення рейтингу студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд з нею;

- рейтингова система оцінювання робить саму систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній роботі студентів протягом усього періоду навчання;

- забезпечує здорову конкуренцію між студентами в навчанні, сприяє розвитку та виявленню творчих здібностей студентів.

За рік роботи в умовах КМСОНП можна зробити висновок, що контроль в такій системі організації навчального процесу є систематичним, оцінюючим, виховним, розвиваючим, всебічним та об'єктивним. Він має значення не тільки для студента, а й для викладача. Для студента контроль – об'єктивна оцінка своїх знань та вмінь, для викладача – оцінка його педагогічної майстерності, творчого підходу до викладання певної навчальної дисципліни.

Література

1. Кроки до Болонського процесу: Збірник матеріалів / Уклад. В.П. Головенкін. – К.: ІВЦ Вид-во «Політехніка», 2004. – 112 с.
2. Методичні матеріали щодо кредитно-модульної організації навчального процесу в НТУ «ХПІ» /Товажнянський Л.Л., Сокол Є.І., Клименко Б.В. – Х.: НТУ «ХПІ», 2004. – 36 с.
3. Кредитно-модульна система організації навчання у контексті Болонського процесу в Національному фармацевтичному університеті: Навч.-метод. посіб. / Укл. В.П. Черних та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2004. – 68 с.